

UTRATA STATUSU OSOBY BEZROBOTNEJ

Utrata statusu osoby bezrobotnej następuje w przypadku:

- niestawienia się w terminie wyznaczonym przez Urząd Pracy i niepowiadomienia w okresie do 7 dni od tej daty o uzasadnionej przyczynie tego niestawienia, pozbawienie statusu następuje na okres **120 dni** w przypadku pierwszego niestawienia, **180 dni** w przypadku drugiego niestawienia, **270 dni** w przypadku trzeciego i każdego kolejnego niestawienia się w wyznaczonym terminie,
  - nieuzasadnionej odmowy przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie lub poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym, mającym na celu ustalenie zdolności do pracy, odmowy bez uzasadnionej przyczyny udziału w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracji lub przerwania z własnej winy udziału w działaniach tego Programu, nie wyrażenia zgody na ustalenie profilu pomocy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie, pozbawienie statusu następuje od dnia odmowy na okres: **120 dni** w przypadku pierwszej odmowy, **180 dni** w przypadku drugiej odmowy, **270 dni** w przypadku trzeciej i każdej kolejnej odmowy,
  - przerwania z własnej winy lub nie podjęcia po skierowaniu szkolenia, stażu lub wykonywania prac społecznie użytecznych, realizacji indywidualnego planu działania lub innej formy pomocy określonej w ustawie - pozbawienie statusu bezrobotnego następuje odpowiednio od dnia przerwania albo od następnego dnia po dniu skierowania na okres wskazany w pkt powyżej,
  - przerwania z własnej winy programu przygotowania zawodowego dorosłych, nie przystąpienia do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego, sprawdzającego,
  - niestawienia się w urzędzie pracy właściwym dla nowego miejsca zamieszkania w terminie 14 dni od dnia zmiany miejsca zameldowania,
  - nabycia prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej, renty szkoleniowej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego,
  - uzyskania przychodu z tytułu innego niż zatrudnienie, inna praca zarobkowa, działalność gospodarcza w wysokości, który przekracza połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę,
  - tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności,
  - otrzymania zasiłku stałego, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu maksymalnego okresu jego pobierania,
  - pobierania na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłku dla opiekuna,
  - djęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, podjęcia działalności gospodarczej,
  - otrzymania pożyczki lub jednorazowo środków z PFRON lub instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej,
  - otrzymania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej,
  - rozpoczęcia realizacji zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 2 ustawy,
  - niezdolności do pracy wskutek choroby lub przebywania w zakładzie leczenia odwykowego przez nieprzerwany okres 90 dni, przy czym za okres nieprzerwany uważa się również okresy, gdy każda kolejna przerwa między okresami niezdolności wynosi mniej niż 30 dni,
  - nieprzedstawienia wydruku lub zaświadczenia o niezdolności do pracy wskutek choroby lub opieki nad chorym członkiem rodziny na druku ZUS ZLA,
  - nieprzedstawienia zaświadczenia potwierdzającego zameldowanie na pobyt czasowy w Warszawie,
  - złożenia wniosku o pozbawienie statusu.
- Dla ustalenia okresu, na który następuje pozbawienie statusu bezrobotnego, uwzględniane są łącznie wszystkie odmowy, niepodjęcia oraz przerwania form aktywizacji.

Niniejsza informacja została opracowana na podstawie:

- 1) **ustawy** z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r., poz. 149 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą.
- 2) **rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej** z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy (Dz. U. z 2012 r., poz. 1299), zwanego dalej Rozp. I
- 3) **rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej** z dnia 18 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego (Dz. U. z 2014r. poz 1189), zwanego dalej Rozp. II.

Informacja obejmuje stan prawny na dzień 1 stycznia 2016r.

Otrzymałem/am:

Warszawa, dnia .....

.....

podpis osoby bezrobotnej

Urząd Pracy
m.st. Warszawy

INFORMACJA DLA OSÓB ZGŁASZAJĄCYCH SIĘ W CELU REJESTRACJI JAKO OSOBA BEZROBOTNA

Osoba bezrobotna zgłasza się w celu dokonania rejestracji w urzędzie pracy właściwym, ze względu na stałe lub czasowe zameldowanie. Jeśli nie posiada żadnego zameldowania, zgłasza się do urzędu pracy, na którego obszarze przebywa i składa tutaj oświadczenie, że nie jest zarejestrowana w innym urzędzie pracy.

Dokumenty wymagane przy rejestracji:

1. dowód osobisty lub inny dokument tożsamości w tym karta pobytu cudzoziemca wraz z aktualnym potwierdzeniem zameldowania (oryginał) oraz:
  - osoba, która nie posiada żadnego zameldowania i nie złożyła wniosku o wymianę dowodu osobistego w okresie do 3 miesięcy od zmiany zawartych w nim danych, podczas rejestracji powinna przedstawić inny dokument tożsamości z aktualnym zaświadczeniem o wymeldowaniu,
  - osoba, która nie posiada żadnego zameldowania i w okresie 3 miesięcy od zmiany danych w dowodzie osobistym złożyła wniosek o wymianę dowodu, podczas rejestracji powinna przedstawić wraz z posiadanym dowodem osobistym aktualne zaświadczenie o wymeldowaniu,
  - cudzoziemiec posiadający zezwolenie na pobyt czasowy i pracę powinien przedstawić paszport z ważną wizą lub z decyzją wojewody wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium RP
2. świadectwo ukończenia ostatniej szkoły (uczelni) w oryginale, natomiast:
  - osoba, która uzyskała absolutorium, lecz nie obroniła pracy dyplomowej oraz nie ma wyznaczonego terminu ewentualnej obrony, powinna do rejestracji dostarczyć zaświadczenie z uczelni o uzyskaniu absolutorium z informacją o niewyznaczonym terminie obrony pracy,
  - dyplomy ukończenia studiów wydane przez uczelnie państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich OECD lub państw członkowskich EFTA – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, potwierdzają w Polsce posiadanie wyższego wykształcenia, jednak do rejestracji dokumenty te należy dostarczyć po przetłumaczeniu na język polski,
  - dyplomy ukończenia studiów wydane przez uczelnie innych państw niż określone wyżej, będą uznawane, jeżeli ich równoważność z jego polskim odpowiednikiem określona zostanie w drodze nostryfikacji,
3. wszystkie świadectwa pracy, zaświadczenia o okresach wykonywania innej pracy zarobkowej (umowa agencyjna, umowa zlecenie, umowa o dzieło) oraz wszystkie inne dokumenty niezbędne do ustalenia ewentualnych uprawnień – oryginały,
4. osoba, która była zarejestrowana i utraciła status osoby bezrobotnej z powodu odbywania szkolenia lub stażu organizowanego przez inny podmiot niż urząd pracy, do kolejnej rejestracji powinna przedstawić zaświadczenie o okresie trwania szkolenia lub stażu,
5. w przypadku braku informacji w CEIDG – decyzje (oryginały) o wykreśleniu z ewidencji wszystkich działalności gospodarczych, wniosków o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, jeżeli nie upłynął jeszcze okres do wskazanego we wniosku dnia rozpoczęcia działalności, lub wniosków o zawieszeniu działalności, jeżeli nie upłynął okres zawieszenia działalności gospodarczej,
6. dokument stwierdzający przeciwwskazania do wykonywania określonych prac, jeżeli osoba rejestrująca się taki dokument posiada,
7. książeczka wojskowa lub zaświadczenie z WKU (dot. osób, które odbyły służbę wojskową),
8. osoby niepełnosprawne winny dostarczyć do rejestracji oprócz ww. dokumentów również orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez uprawniony organ,
9. świadectwa kwalifikacyjne lub zaświadczenia – kursy, szkolenia, uprawnienia zawodowe, prawo jazdy (oryginały).

Osoba, która była wcześniej rejestrowana i nie nastąpiła zmiana w danych przekazanych w trakcie ostatniej rejestracji przedkłada do wglądu pracownikowi urzędu dowód osobisty lub inny dokument tożsamości z aktualnym zaświadczeniem o zameldowaniu lub wymeldowaniu.

UWAGA!

Urząd nie dokonuje rejestracji w przypadku nieprzedłożenia dokumentów, o których mowa w punktach 1-5 lub odmowy przekazania wymaganych dokumentów lub odmowy poświadczenia prawdziwości przekazanych danych. (§ 9 Rozp.l)

W celu ustalenia prawa do zasiłku dla bezrobotnych osoby, które:

- prowadziły własne działalności gospodarcze lub współpracowały z osobą prowadzącą działalność gospodarczą muszą dostarczyć zaświadczenia z ZUS o okresach opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy z podstawą wymiaru składki,
- pobierały zasiłek chorobowy w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej, zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy lub wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia muszą dostarczyć zaświadczenie z ZUS lub z zakładu pracy o okresie pobierania tychże zasiłków z podstawą wymiaru,
- pracowały w niepełnym wymiarze czasu pracy np.: ¼ czy ½ etatu lub na umowę zlecenie muszą dostarczyć za każdy przepracowany miesiąc zaświadczenie z zakładu pracy o wysokości zarobków i o odprowadzonych składkach na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy (dot. okresów po 1 stycznia 1997r.),
- pobierały świadczenia z ZUS (zasiłek chorobowy, zasiłek rehabilitacyjny, zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego) po ustaniu zatrudnienia, prowadzenia działalności gospodarczej muszą dostarczyć zaświadczenie z ZUS o okresie pobierania tego świadczenia z podstawą wymiaru lub zaświadczenie o okresie pobierania renty,
- świadczyły usługi na podstawie umowy uaktywniającej powinny dostarczyć zaświadczenie z ZUS,
- nabyły prawo do renty rodzinnej i prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, a wybrały pobieranie renty rodzinnej powinny dostarczyć zaświadczenie z ZUS,
- sprawowały osobistą opiekę nad dzieckiem, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych muszą dostarczyć zaświadczenie z ZUS,
- wykonywały pracę w zakładzie karnym lub areszcie śledczym powinny dostarczyć zaświadczenie o wysokości osiąganego wynagrodzenia w każdym przepracowanym miesiącu.

STATUS OSOBY BEZROBOTNEJ

Status osoby bezrobotnej może otrzymać osoba, która:

- jest zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie, albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną w połowie tego wymiaru czasu pracy (nie przebywa na zwolnieniu lekarskim, nie pełni funkcji w zarządzie spółek prawa handlowego),
- nie jest zatrudniona, tzn. nie wykonuje pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego,
- nie wykonuje innej pracy zarobkowej (nie wykonuje pracy lub nie świadczy usług na podst. umów cywilnoprawnych, w tym umowy agencyjnej, umowy o dzieło, umowy zlecenie),
- ukończyła 18 lat i nie uczy się w systemie dziennym,
- nie osiągnęła wieku emerytalnego,
- nie nabyła prawa do emerytury, renty inwalidzkiej, renty socjalnej, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- nie otrzymała jednorazowo środków na podjęcie pozarolniczej działalności gospodarczej,
- nie otrzymała pożyczki lub jednorazowo środków z PFRON albo instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie pozarolniczej działalności gospodarczej czy wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- nie pobiera na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zasiłku dla opiekuna,

ILE WYNOŚI ZASIŁEK?

Wysokość zasiłku wynosi miesięcznie:

1/ 823,60 zł - w okresie pierwszych 90 dni posiadania prawa do zasiłku,

2/ 646,70 zł - w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku.

Bezrobotnemu, który spełnił warunki konieczne do przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych i którego łączne okresy zatrudnienia, prowadzenia działalności (staż pracy), wynoszą:

- do 5 lat stażu pracy- przysługuje zasiłek w wysokości 80% zasiłku podstawowego,
- od 5 do 20 lat stażu pracy - przysługuje zasiłek w wysokości 100% zasiłku podstawowego,
- co najmniej 20 lat stażu pracy - przysługuje zasiłek w wysokości 120% zasiłku podstawowego

Zasiłek dla bezrobotnych podlega waloryzacji z dniem 1 czerwca i jest wypłacany w okresach miesięcznych z dołu. Zasiłek za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę przysługującego zasiłku przez 30 i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych przypadających w okresie, za który przysługuje zasiłek.

UTRATA PRAWA DO ZASIŁKU

Utrata prawa do zasiłku następuje, gdy:

- upływie okres, na który został on przyznany,
- osoba bezrobotna odmówi bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych, poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym mającym na celu ustalenie zdolności do pracy, nie wyrazi zgody na ustalenie profilu pomocy, odmówi bez uzasadnionej przyczyny udziału w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracja lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie, po skierowaniu nie podejmie szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, stażu, wykonywania prac społecznie użytecznych z własnej winy przerwie realizację indywidualnego planu działania lub innej formy pomocy określonej w ustawie,
- osoba bezrobotna nie stawia się w terminie wyznaczonym przez urząd pracy i nie powiadomi w okresie do 7 dni od tej daty o uzasadnionej przyczynie tego niestawienia.

WAŻNE

Bezrobotny, który utracił status bezrobotnego na okres krótszy niż 365 dni z powodu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności, uzyskiwania przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, odbywania szkolenia lub stażu organizowanego przez inny podmiot niż powiatowy urząd pracy i ponownie rejestruje się po okazaniu odpowiedniego dokumentu (świadczenia pracy, zaświadczenia) w okresie 14 dni od dnia ustania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestania prowadzenia pozarolniczej działalności, uzyskiwania przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, zakończenia szkolenia lub stażu organizowanego przez inny podmiot niż powiatowy urząd pracy, posiada prawo do zasiłku na czas skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego oraz o okresy, o których mowa w art. 73 ust. 4 ustawy.

ZASIŁEK DLA BEZROBOTNYCH

Na obszarze działania Urzędu Pracy m.st. Warszawy okres pobierania zasiłku wynosi 180 dni, natomiast 365 dni dla bezrobotnych:

- powyżej 50 roku życia oraz posiadających jednocześnie co najmniej 20-letni okres uprawniający do zasiłku.
- którzy mają na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat, a małżonek bezrobotnego jest także bezrobotny i utracił prawo do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania po dniu nabycia prawa do zasiłku przez tego bezrobotnego,
- samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat.

Zasiłek dla bezrobotnych przysługuje za każdy dzień kalendarzowy :

- od dnia zarejestrowania,
- po upływie 90 dni (art. 75 ust. 2 ustawy) od dnia rejestracji, jeżeli w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem w urzędzie pracy bezrobotny rozwiązał stosunek pracy (służbowy) za wypowiedzeniem albo na mocy porozumienia stron lub zarejestrował się w okresie zgłoszonego do ewidencji działalności gospodarczej zawieszenia wykonywania działalności,
- po upływie 180 dni (art. 75 ust. 2 ustawy) od dnia rejestracji, jeżeli w okresie 6 miesięcy poprzedzających rejestrację w urzędzie pracy: spowodował rozwiązanie ze swej winy stosunku pracy (służbowego) bez wypowiedzenia lub rozwiązał stosunek pracy zawarty na podstawie skierowania przez urząd pracy do pracodawcy otrzymującego w ramach tego skierowania grant, świadczenie aktywizacyjne albo dofinansowanie wynagrodzenia, przed upływem obowiązujących okresów ,
- po upływie okresu, za który bezrobotny otrzymał ekwiwalent, odprawę lub odszkodowanie oraz po zakończeniu odbywania praktyki absolwenckiej i otrzymywania z tego tytułu miesięcznie świadczenia pieniężnego w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Prawo do zasiłku nie przysługuje bezrobotnemu, który:

- odbywa odpłatną praktykę absolwencką i otrzymuje z tego tytułu miesięczne świadczenie pieniężne w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- w okresie nie dłuższym niż 10 dni przebywa za granicą lub pozostaje w innej sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia.

Osobom, które ubiegają się o zasiłek dla bezrobotnych po okresach zatrudnienia lub okresach ubezpieczenia w krajach członkowskich Unii Europejskiej, decyzję w sprawie nabycia prawa do zasiłku wydaje po zarejestrowaniu się jako osoba bezrobotna w Urzędzie Pracy m.st. Warszawy Marszałek województwa.

W przypadku, gdy bezrobotny spełnia warunki do nabycia prawa do zasiłku po zatrudnieniu przebyłym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a okresy wykonywania pracy w innym państwie członkowskim UE mogą mieć wpływ na wysokość tego świadczenia decyzję wydaje starosta. Marszałek województwa w takich sytuacjach orzeka tylko o ustaleniu wysokości zasiłku.

Roszczenia do należnych a niepobraných kwot zasiłków dla bezrobotnych oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy ulegają przedawnieniu z upływem 6 miesięcy od dnia postawienia ich do dyspozycji.

Bezrobotnemu uprawnionemu w tym samym okresie do stypendium oraz zasiłku, przysługuje prawo wyboru świadczenia.

UWAGA!

Okres pobierania zasiłku ulega skróceniu o okres zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych oraz o okres odbywania stażu, szkolenia lub przygotowania zawodowego dorosłych przypadający na okres, w którym przysługiwałby zasiłek, oraz o okresy nieprzysługiwania zasiłku, o których mowa w art. 75 ust. 1-3 ustawy.

- nie pobiera świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego oraz zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego,
- nie nabyła prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co najmniej najniższej emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy,
- nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym / zależnym nieruchomości rolnej lub gospodarstwa rolnego o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych ani gospodarstwa stanowiącego dział specjalny produkcji rolnej,
- nie podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków powyżej 2 ha przeliczeniowych
- nie złożyła wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej i nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej albo po złożeniu wniosku o wpis:
  - zgłosiła do ewidencji działalności gospodarczej wnioski o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął albo
  - nie upłynął jeszcze okres do określonego we wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej dnia podjęcia działalności gospodarczej,
- nie podlega na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie jest tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego,
- wykonuje jako wolontariusz świadczenia odpowiadające świadczeniu pracy, jeżeli przedstawi urzędowi pracy porozumienie z korzystającym,
- odbywa praktykę absolwencką i przedstawi urzędowi pracy umowę o praktykę absolwencką,
- nie uzyskuje miesięcznie z innego tytułu niż zatrudnienie, inna praca zarobkowa, działalność gospodarcza przychodu podlegającego opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego,
- nie pobiera zasiłku stałego na podstawie przepisów o pomocy społecznej,
- nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- zarejestrowała się we właściwym dla stałego lub czasowego miejsca zameldowania urzędzie pracy,
- w przypadku cudzoziemców posiadających zezwolenie na pobyt czasowy i pracę lub posiadających ważną wizę wydaną w celu wykonywania pracy rejestracja może nastąpić, jeśli bezpośrednio przed rejestracją jako bezrobotny był zatrudniony nieprzerwanie w RP przez okres co najmniej 6 m-cy.

OBOWIĄZKI BEZROBOTNEGO

Osoba bezrobotna ma obowiązek:

- zgłaszać się do urzędu pracy w wyznaczonym terminie w celu przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy proponowanej przez urząd lub w innym celu wynikającym z ustawy i określonym przez urząd pracy, w tym potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy,
- powiadomić urząd pracy w terminie 7 dni od wyznaczonego dnia o przyczynie niestawiennictwa,
  - odbywanie przez bezrobotnego praktyki absolwenckiej stanowi uzasadnioną przyczynę nie zgłoszenia się w wyznaczonym terminie,
- przyjmować propozycje odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie w tym wyrazić zgodę na ustalenie profilu pomocy,
- powiadomić urząd pracy w ciągu 7 dni o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub o złożeniu wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej,
- o upływie okresu zawieszenia działalności gospodarczej oraz o zaistnieniu innych okoliczności powodujących utratę statusu bezrobotnego albo utratę prawa do zasiłku,
- powiadomić urząd pracy o nabyciu prawa do zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego,

- poddawać się badaniom lekarskim lub psychologicznym, mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie,
- składać lub przysyłać pisemne oświadczenie o przychodach pod rygorem odpowiedzialności karnej oraz inne dokumenty, niezbędne do ustalenia uprawnień do świadczeń przewidzianych w ustawie w terminie 7 dni od dnia uzyskania przychodów,
- przedstawiać wydruki lub zaświadczenia ZUS ZLA o niezdolności do pracy wskutek choroby lub opieki nad chorym członkiem rodziny,
- zawiadomić urząd pracy o niezdolności do pracy w terminie 2 dni od dnia wystawienia zaświadczenia lekarskiego na druku ZUS ZLA i dostarczyć je lub wydruk w terminie 7 dni od dnia jego wystawienia,
- zawiadomić urząd pracy o zamierzonym wyjeździe za granicę lub innej okoliczności powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia,
- zawiadomić urząd pracy, w którym jest zarejestrowana w terminie 7 dni o wszystkich zmianach w danych przekazanych w trakcie rejestracji oraz w złożonych oświadczeniach, w tym po upływie okresu zameldowania na pobyt czasowy dostarczyć aktualne zaświadczenie potwierdzające zameldowanie na terenie m.st. Warszawy,
- zawiadomić urząd pracy o zmianie miejsca zamieszkania i zarejestrować się w urzędzie pracy właściwym dla nowego miejsca zamieszkania w okresie do 14 dni od dnia zmiany miejsca zameldowania,
- powiadomić w terminie 7 dni przed rozpoczęciem szkolenia urząd pracy o uczestnictwie w szkoleniu lub stażu organizowanym przez inny podmiot niż powiatowy urząd pracy,
- zwrócić w okresie do 14 dni od daty doręczenia decyzji w przedmiotowej sprawie w kwocie otrzymanego świadczenia wraz z przekazaną zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne świadczenie pieniężne wypłacone z Funduszu Pracy w przypadku otrzymania za ten sam okres emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, renty socjalnej, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego, jeżeli organ rentowy nie dokonał stosownych potrąceń
- w przypadku nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego w związku z niespełnieniem warunków wymienionych w ustawie zwrócić wypłacone świadczenie w okresie do 14 dni od daty doręczenia decyzji w przedmiotowej sprawie wraz z przekazaną zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne.

UPRAWNIENIA OSOBY BEZROBOTNEJ

Prawo do zasiłku dla bezrobotnych przysługuje każdemu bezrobotnemu, jeżeli:

- nie ma dla niego propozycji odpowiedniej pracy, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia, prac interwencyjnych lub robót publicznych,
- w okresie 18 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień zarejestrowania, łącznie przez okres co najmniej 365 dni:
  - był zatrudniony i osiągał wynagrodzenie w kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,
  - wykonywał pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą i osiągał z tego tytułu dochód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,
  - świadczył usługi na podstawie umowy agencyjnej lub zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę w przeliczeniu na okres pełnego miesiąca,
  - opłacał składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota wynosząca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę,
  - wykonywał pracę w okresie tymczasowego aresztowania, jeżeli podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,
  - opłacał składkę na Fundusz Pracy w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej za granicą u pracodawcy zagranicznego,
  - był zatrudniony w państwach członkowskich Unii Europejskiej,
  - był zatrudniony, pełnił służbę lub wykonywał inną pracę zarobkową i osiągał wynagrodzenie lub dochód od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy,

- który był zatrudniony za granicą i przybył do Rzeczypospolitej Polskiej jako repatriant,
- świadczył usługi na podstawie umowy uaktywniającej,
- sprawował osobistą opiekę nad dzieckiem, o której mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- pobierał rentę rodzinną w przypadku gdy nastąpił zbieg prawa do tej renty z prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy i wybrano pobieranie renty rodzinnej,

Ponadto prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnemu:

- zwolnionemu z zasadniczej służby wojskowej lub okresowej służby wojskowej, jeżeli okres jej odbywania wynosił 240 dni i przypadał w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania się w urzędzie pracy,
- zwolnionemu z zakładu karnego i aresztu śledczego, zarejestrowanemu w okresie 30 dni od dnia zwolnienia, jeżeli suma okresów przypadających w okresie 18 miesięcy przed ostatnim pozbawieniem wolności oraz wykonywania pracy w okresie pozbawienia wolności wynosiła co najmniej 365 dni, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Każdy zarejestrowany jako osoba bezrobotna może:

- korzystać z informacji o wolnych miejscach pracy, które posiada urząd pracy,
- zostać skierowany na szkolenie,
- korzystać z profesjonalnej pomocy w uzyskaniu propozycji odpowiedniej pracy,
- korzystać z fachowego i profesjonalnie prowadzonego poradnictwa zawodowego, uczestniczyć w warsztatach aktywnego poszukiwania pracy,
- w okresie nie dłuższym niż 10 dni przebywać za granicą lub pozostawać w innej sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia, jeżeli o tym fakcie zawiadomi urząd pracy. Okres ten w ciągu jednego roku kalendarzowego nie może przekroczyć łącznie 10 dni.

Po spełnieniu ustawowych przesłanek osoba bezrobotna może:

- zostać skierowana do wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych, do odbycia stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych,
- uzyskać jednorazowo środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- uzyskać dodatek aktywizacyjny w sytuacji, gdy pobiera zasiłek dla bezrobotnych i podejmie zatrudnienie lub inną pracę zarobkową w wyniku skierowania lub z własnej inicjatywy,
- uzyskać sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych,
- uzyskać pożyczkę na sfinansowanie kosztów szkolenia,
- uzyskać zwrot kosztów zakwaterowania i wyżywienia podczas szkolenia poza miejscem zamieszkania, jeżeli wynika to z umowy zawartej z instytucją szkoleniową,
- uzyskać stypendium na kontynuację dalszej nauki w szkole ponadpodstawowej lub gimnazjalnej dla dorosłych albo w szkole wyższej w systemie studiów niestacjonarnych, podjętej w okresie 12 m-cy od dnia rejestracji,
- zostać skierowana do wykonywania prac społecznie użytecznych, jeżeli nie posiada prawa do zasiłku i korzysta ze świadczeń pomocy społecznej,
- ubiegać się o refundację kosztów opieki nad dziećmi do lat 7, jeżeli jest samotnie wychowującym,
- uzyskać zwrot całości lub części kosztów z tytułu przejazdu na szkolenie,
- korzystać z bezpłatnej opieki zdrowotnej w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia.

Bezrobotnemu do 30 roku życia starosta może przyznać:

- bon szkoleniowy,
- bon stażowy
- bon zatrudnieniowy
- bon na zasiedlenie w związku z podjęciem poza miejscem dotychczasowego zamieszkania, zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, podjęcia działalności gospodarczej.